

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ
BİLİŞİM VE TEKNOLOĞİ HUKUKU KOMİSYONU

Avukatlar İçin Yapay Zekâ Kullanımı Tavsiye Rehberi

2026

Bu rehber, 14-15 Şubat 2026 tarihlerinde Ankara'a gerçekleştirilen Türkiye Barolar Birliği
"Yapay Zekâ ve Avukatlık alıőtay" erevesinde hazırlanmıőtır.

Bilişim ve Teknoloji Hukuku Komisyonu

Avukatlar İçin Yapay Zekâ Kullanımı Tavsiye Rehberi

2026

“Avukat yapay zekâdan yararlanabilir ancak sır saklama yükümlülüğünü, kişisel verilerin korunmasına ilişkin sorumluluğunu, müvekkilin menfaatini, nihai hukuki muhakemeyi ve mesleki sorumluluğu hiçbir aşamada yapay zekâyâ veya üçüncü kişilere devredemez.”

ÖN SÖZ

Yapay zekâ teknolojileri, hukuk hizmetlerinin sunum biçimini, mesleki araştırma yöntemlerini, belge inceleme süreçlerini ve avukatlık bürolarının çalışma düzenini hızla dönüştürmektedir. Bu dönüşüm, doğru ve bilinçli yönetildiğinde savunma hakkının daha etkin kullanılmasına, hukuki hizmetlerin niteliğinin artmasına ve mesleki verimliliğin güçlenmesine katkı sağlayabilecek önemli imkânlar barındırmaktadır.

Ancak avukatlık mesleği yalnızca bilgiye erişimden veya metin üretiminden ibaret değildir. Avukatlık; bağımsızlık, sır saklama yükümlülüğü, mesleki özen, sadakat, hukuki muhakeme, etik sorumluluk ve müvekkil menfaatinin korunması üzerine kurulu kamusal nitelikte bir meslektir. Bu nedenle yapay zekâ araçlarının mesleki faaliyetlerde kullanımı, teknolojik kolaylık perspektifiyle değil; savunma hakkı, hukuk devleti, kişisel verilerin korunması, müvekkil gizliliği ve meslek kuralları ekseninde değerlendirilmelidir.

Bu Rehber, yapay zekâyı yasaklayan veya meslektaşlarımızı teknolojik gelişmelerden uzaklaştıran bir metin olarak değil; aksine avukatların bu araçlardan güvenli, bilinçli ve mesleki sorumluluklarına uygun biçimde yararlanabilmeleri için hazırlanmış ilke temelli bir çerçeve olarak görülmelidir. Rehberin temel yaklaşımı açıktır: Avukat yapay zekâdan yararlanabilir ancak mesleki sırrı, kişisel verileri, müvekkilin menfaatinin, nihai hukuki muhakemeyi ve mesleki sorumluluğu hiçbir aşamada yapay zekâyı veya üçüncü kişilere devredemez.

Türkiye Barolar Birliği (TBB) olarak görevimiz, teknolojik gelişmeler karşısında mesleğin değerlerini korurken avukatların değişen dünyaya güvenle uyum sağlamasına katkı sunmaktır. Bu kapsamda; yapay zekâ kullanımında güvenilir araç seçimi, insan denetimi,

doğrulama yükümlülüğü, KVKK uyumu, müvekkil bilgilendirmesi, eğitim ve büro içi politika gibi başlıkların mesleki standart haline gelmesi büyük önem taşımaktadır.

Rehberin hazırlanmasına katkı sunan Türkiye Barolar Birliği Bilgişim ve Teknoloji Hukuku Komisyonu'na, çalıştay sürecine katılan barolarımıza, meslektaşlarımıza, akademisyenlere ve tüm paydaşlara teşekkür ederim. Bu çalışmanın, avukatlık mesleğinin bağımsızlığını ve savunma hakkını güçlendiren; teknolojiyi insan denetimi, etik sorumluluk ve hukuk devleti ilkeleriyle buluşturan bir başvuru metni olmasını diliyorum.

Av. R. Erinç SAĞKAN

Türkiye Barolar Birliği Başkanı

SUNUŞ

Yapay zekâ, avukatlık mesleğinde artık uzak bir gelecek tartışması değil; araştırmadan belge incelemeye, sözleşme analizinden metin taslağı oluşturmaya, içtihat taramasından büro içi iş akışına kadar pek çok alanda fiilen kullanılan güncel bir araçtır. Bu nedenle mesleğimiz bakımından asıl mesele, yapay zekânın kullanılıp kullanılmayacağı değil; hangi sınırlar, güvenceler ve mesleki standartlar içinde kullanılacağıdır.

Türkiye Barolar Birliği Bilişim ve Teknoloji Hukuku Komisyonu olarak bu Rehberi hazırlarken temel amacımız, meslektaşlarımızın yapay zekâ araçlarından yararlanırken karşılaşılabilecekleri etik, hukuki ve teknik riskleri görünür kılmak; aynı zamanda uygulanabilir, sade ve risk temelli bir kullanım çerçevesi ortaya koymaktır. Rehber, avukatların günlük mesleki faaliyetlerinde başvurabilecekleri pratik ilkeler, kontrol soruları, örnek politika maddeleri ve sözleşme hükümleriyle desteklenmiştir.

Yapay zekâ araçlarının ürettiği çıktılar, çoğu zaman ikna edici ve tutarlı görünse de her zaman doğru, güncel veya hukuken isabetli olmayabilir. Halüsinasyon, eksik kaynak, hatalı içtihat, güncel olmayan mevzuat, onaylama yanlışlığı ve veri güvenliği riskleri, avukatın denetim ve doğrulama yükümlülüğünü daha da önemli hale getirmektedir. Bu nedenle Rehber, nihai hukuki değerlendirme ve sorumluluğun daima avukata ait olduğu kabulünden hareket etmektedir.

Rehberde benimsenen yaklaşım, yapay zekâ kullanımını tek tip ve mutlak kurallara bağlamak yerine; veri türü, müvekkil üzerindeki etki, hukuki sonuca yakınlık, aracın açık veya kapalı sistem niteliği, yurt dışına aktarım ihtimali ve sözleşmesel güvenceler gibi ölçütlere göre sınıflandırmaya dayanmaktadır. Böylece serbest yardımcı kul-

lanımlar ile özel güvenceye ve gerekli hallerde onama bağılı kullanım veya kural olarak yasaklanması gereken kullanımlar arasında mesleki bakımdan anlamlı bir ayırım yapılması amaçlanmıştır.

Bu çalışma, 14-15 Şubat 2026 tarihlerinde Ankara’da gerçekleştirilen Türkiye Barolar Birliği “Yapay Zekâ ve Avukatlık Çalıştayı” kapsamında ortaya çıkan birikimin ürünüdür. Katkı sunan tüm meslektaşlarımıza, akademisyenlere, baro temsilcilerine ve paydaşlara teşekkür ederiz. Rehberin, avukatlık mesleğinde yapay zekâ okur-yazarlığının gelişmesine, güvenli kullanım kültürünün yerleşmesine ve meslek standartlarının güncellenmesine katkı sağlamasını umuyoruz.

Av. Dr. Resul GÖKSOY

Bilişim ve Teknoloji Hukuku Komisyonu Sözcüsü

YÖNETİCİ ÖZETİ

Nihai sorumluluk avukattadır. Yapay zekâ çıktısı, nihai hukuki görüş veya işlem olarak kabul edilmemeli; avukat tarafından denetlenmeden müvekkile, mahkemeye, idareye veya üçüncü kişilere sunulmamalıdır.

Müvekkil sırrı mutlak korunur. Müvekkilin kimliğini, dosyanın ayırt edici unsurlarını, stratejiyi, delilleri, özel nitelikli verileri veya ticari sırları içeren bilgiler, gerekli teknik ve hukuki güvenceler sağlanmadan yapay zekâ araçlarına girilmemelidir.

KVKK uyumu ön koşuldur. Kişisel verilerin işlenmesi, aktarılması, saklanması ve silinmesi süreçlerinde veri minimizasyonu, aydınlatma, güvenlik tedbirleri, yurt dışına aktarım rejimi ve veri işleyen sözleşmeler gözetilmelidir.

Bilgilendirme gereklidir. Yapay zekâ kullanımı müvekkilin haklarını, kişisel verilerini, hukuki stratejisini veya hizmetin sonucunu etkileyebilecek nitelikteyse müvekkil açık, anlaşılır ve kayıt altına alınabilir biçimde bilgilendirilmelidir.

Halüsinasyon ve yanlışlık denetlenir. Uydurma içtihat, hatalı mevzuat atfı, eksik kaynak, onaylama yanlışlığı ve veri sürüklenmesi risklerine karşı yapay zekâ araçlarının çıktıları avukat tarafından doğrulanmalıdır.

Yapay zekâ kullanımı ücretin değerini düşürmez. Mesleki hizmetin değeri, kullanılan aracın hızına değil avukatın hukuki muhakemesine, sorumluluğuna ve özenine dayanır.

TBB ve barolar standart belirleyici konumdadır. Belirli ürünlerin ticari onayı yerine; güvenilirlik kriterleri, eğitim standartları, örnek sözleşme maddeleri ve denetim ilkeleri geliştirilmelidir.

Eğitim zorunlu mesleki ihtiyaçtır. Staj eğitimleri ve meslek içi eğitimlerde yapay zekâ okuryazarlığı, etik kullanım, veri güvenliği ve doğrulama becerileri yer almalıdır.

1. AMAÇ, KAPSAM VE DAYANAK

Bu Rehberin amacı; avukatların, stajyer avukatların ve avukatlık bürolarında görev yapan kişilerin yapay zekâ araçlarını mesleki yükümlölüklerle uyumlu şekilde kullanmalarına ilişkin ilke, sınır ve uygulama ölçütlerini belirlemektir. Rehber; üretken yapay zekâ sistemleri, büyük dil modelleri, belge inceleme araçları, içtihat ve mevzuat arama sistemleri, sözleşme analizi yazılımları, deşifre ve özetleme araçları, müvekkil iletişimi destek sistemleri ve büro yönetiminde kullanılan yapay zekâ destekli çözümler gibi avukatlık mesleğinde kullanılabilecek tüm yapay zekâ destekli çözümleri kapsar.

Bu Rehber; Avukatlık Kanunu, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları, avukatlık mesleğine ilişkin yönetmelikler, disiplin hukuku ilkeleri, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve ilgili ikincil düzenlemeler, sır saklama yükümlölüğü, reklam yasağı, mesleki özen ve sadakat borcu ile bağdaşacak şekilde yorumlanır.

Rehber, yapay zekâya ilişkin özel bir kanuni düzenleme bulunmayan alanlarda ilke bazlı ve teknoloji nötr bir mesleki çerçeve sunar. Belirli bir marka, ürün veya sağlayıcıyı onaylama ya da yasaklama amacı taşımaz. Avukatlar, kullandıkları her aracın veri işleme, güvenlik, doğruluk ve denetim özelliklerini mesleki sorumlulukları çerçevesinde bilmeli ve değerlendirmelidir.

2. TANIMLAR

TERİM	REHBER KAPSAMINDAKİ ANLAMI
Yapay zekâ aracı	Metin, veri, belge, ses veya görüntü işleyerek öneri, analiz, ön metin, sınıflandırma, özet veya karar desteği üreten sistem.
Üretken yapay zekâ	Kullanıcı istemlerine dayanarak yeni metin, görsel, kod, özet veya benzeri içerik üreten yapay zekâ sistemi.
Büyük dil modeli	Doğal dilde metin anlama ve üretme kapasitesine sahip, geniş metin veri kümeleri üzerinde eğitilmiş model.
Prompt / istem	Avukatın veya kullanıcının yapay zekâ aracına verdiği soru, talimat, veri veya bağlam metni.
Halüsinasyon	Yapay zekânın gerçekte bulunmayan mevzuat, içtihat, kaynak, olay veya hukuki sonucu, doğruymuş gibi üretmesi.
İnsan denetimi	Yapay zekâ çıktısının yetkin avukat tarafından değerlendirilmesi, doğrulanması, düzeltilmesi veya kullanılmamasına karar verilmesi.
Mesleki sır	Avukatın mesleki faaliyeti nedeniyle öğrendiği, müvekkile veya işe ilişkin gizli kalması gereken her türlü bilgi.
Veri maskeleyme	Kişisel veri veya ayırt edici bilgilerin yapay zekâ aracına girilmeden önce gizlenmesi, anonimleştirilmesi veya dönüştürülmesi.
Kapalı sistem	Verinin üçüncü taraf eğitim veri setlerine dâhil edilmediği ve üçüncü taraflarla paylaşılmadığı, erişimlerin ve log kayıtlarının denetlenebildiği, sözleşmesel ve teknik güvenceleri bulunan sistem.

3. TEMEL İLKELER

İnsan denetimi ve nihai sorumluluk: Avukat, yapay zekâ çıktısını mesleki muhakemenin yerine koymamalıdır. Nihai hukuki değerlendirme, karar ve sorumluluk avukata aittir.

Sır saklama ve gizlilik: Müvekkil sırrı ve dosya gizliliği, yapay zekâ kullanımından bağımsız olarak mutlak korunur.

Veri minimizasyonu: Yapay zekâ aracına yalnızca gerekli, ölçülü, hukuka uygun ve mümkün olduğunca anonimleştirilmiş veri girilmelidir.

Hukuka ve meslek kurallarına uygunluk: Yapay zekâ kullanımı; reklam yasağı, avukatlık meslek kuralları, çıkar çatışması yasağı, özen ve sadakat yükümlülüğü gibi yasak, kural ve ilkelerle bağdaşmalıdır.

Doğrulama: Mevzuat, içtihat, süre, delil, hesaplama ve maddi vakıa gibi her çıktı resmi ve güvenilir kaynaklardan teyit edilmelidir.

Şeffaflık ve müvekkil bilgilendirmesi: Müvekkilin haklarını, verilerini veya hizmetin sonucunu etkileyen kullanımlarda bilgilendirme yapılmalıdır.

Güvenilir araç seçimi: Kullanılacak yapay zekâ araçları yurt dışına ve üçüncü kişilere veri aktarımı, veri lokasyonu, güvenlik, model eğitimi için yeniden kullanım, loglama, sözleşmesel güvence ve teknik denetlenebilirlik bakımından incelenerek seçilmelidir.

Eşitlik ve ayrımcılık yasağı: Yapay zekâ çıktılarındaki önyargı, ayrımcı sonuç ve taraflı öneriler mesleki süzgeçten geçirilmelidir. Yapay zekâ çıktıları; cinsiyet, etnik köken, din, engellilik, yaş, göçmenlik durumu gibi temellerde önyargı veya ayrımcı sonuç içerebilir. Avukat, özellikle ceza, aile, iş ve göç hukuku gibi alanlarda çıktıyı

bu yönden eleştirel süzgeçten geçirmelidir. Risk analizi, puanlama veya profilleme niteliğindeki çıktılar, ayrımcı etki doğurma ihtimaline karşı hukuka ve eşitlik ilkesine uygunluk bakımından ayrıca değerlendirilir.

Kayıt ve hesap verebilirlik: Kritik kullanımların amacı, aracı, tarihi ve doğrulama sonucu dosya içinde kayıt altına alınmalıdır.

Eğitim ve yeterlik: Avukat, stajyer ve büro personeli yapay zekânın sınırları, riskleri ve güvenli kullanım usulleri konusunda eğitilmeden kritik kullanıma yönlendirilmemelidir.

4. KULLANIM SINIFLANDIRMASI

Yapay zekâ kullanımı, risk temelli olarak dört grupta değeriendirilir: Serbest yardımcı kullanımlar, sınırlı ve kontrollü kullanımlar, özel güvenceye ve gerekli hallerde onama bağlı kullanım ve ilgili mevzuat ve meslek kuralları kapsamında yasak kullanım şekilleri.

Sınıflandırma yapılırken veri türü, müvekkil üzerindeki etki, hukuki sonuca yakınlık, aracın kapalı veya açık sistem olması ve yurt dışına aktarım ihtimali birlikte dikkate alınır.

► Serbest Yardımcı Kullanım

ÖRNEK KULLANIMLAR

Genel mevzuat başlığı araştırması, anonim konu planı, dil sadeleştirme, kamuya açık metin özetleme, takvim ve iş akışı yardımı.

ASGARİ GÜVENCELER / DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Müvekkil verisi girilmez. Çıktı nihai hukuki görüş sayılmaz. Kaynak teyidi yapılır.

► Sınırlı ve Kontrollü Kullanım

ÖRNEK KULLANIMLAR

Dilekçe veya sözleşme ilk iskeleti, anonimleştirilmiş belge özeti, içti-hat ön elemesi, müvekkil e-postası taslağı, sözleşme karşılaştırması.

ASGARİ GÜVENCELER / DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Veri maskeleyme, onaylı araç, insan denetimi, kayıt, ikinci göz incele-mesi ve gerekirse müvekkil bilgilendirmesi uygulanır.

► Özel Güvenceye ve Gerekli Hallerde Onama Bağlı Kullanım

ÖRNEK KULLANIMLAR

Hassas veri içeren belge inceleme, dava/icra dosyası evrakları analizi, sağlık/adli sicil/vergi bilgileri, ticari sır ve stratejik müzakere belge-leri.

ASGARİ GÜVENCELER / DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Kapalı sistem, yazılı yetkilendirme, KVKK kontrolü, yurt dışı aktarım analizi, erişim sınırı ve loglama zorunludur.

► İlgili Mevzuat ve Meslek Kuralları Kapsamında Yasak Kullanım Şekilleri

Aşağıda sayılan kullanımlar; Avukatlık Kanunu, Türkiye Barolar Birliği Meslek Kuralları, sır saklama yükümlülüğü, kişisel verilerin korunmasına ilişkin düzenlemeler, reklam yasağı, dürüstlük yükümlülüğü, mesleki özen ve sadakat ilkeleri kapsamında kural olarak yasak veya avukatlık mesleğinin niteliğiyle bağdaşmaz nitelikte kabul edilmelidir.

Bu başlık altında yer alan kullanımlar, yalnızca teknik risk taşıyan kullanımlar olarak değil; aynı zamanda müvekkil sırrı, kişisel veri güvenliği, yargı mercilerine karşı dürüstlük, avukatlık tekelinin korunması, mesleki bağımsızlık ve müvekkil menfaatinin gözetilmesi bakımından da değerlendirilmelidir.

Kapalı sistem, yazılı yetkilendirme, KVKK kontrolü, yurt dışı aktarım analizi, erişim sınırı ve loglama zorunludur.

1. Müvekkil Sırrı, Dosya Gizliliği ve Kişisel Verilerin Korunmasına Aykırı Kullanımlar

- 1.1. Kamuya açık veya sözleşmesel güvenceleri yetersiz yapay zekâ araçlarına anonimleştirilmemiş müvekkil verisi, dava veya icra dosyası içeriği, taraf bilgileri, delil, özel nitelikli kişisel veri, ticari sır veya stratejik müzakere bilgisi girilmemelidir.
- 1.2. Müvekkilin kimliğini, dosyanın taraflarını, olayın ayırt edici unsurlarını, dava stratejisini, tanık veya delil bilgilerini ortaya çıkarabilecek veriler, gerekli teknik ve hukuki güvenceler sağlanmadan yapay zekâ araçlarıyla paylaşılmamalıdır.
- 1.3. Müvekkile, karşı tarafa veya üçüncü kişilere ait kişisel veriler, hukuka aykırı biçimde toplanarak, sınıflandırılarak veya birleştirilerek yapay zekâ veri setine dâhil edilmemelidir.
- 1.4. UYAP, mahkeme kararları, icra dosyaları veya sair dosya içerikleri, yetkisiz biçimde ve anonimleştirme yapılmaksızın hukuk teknolojisi sistemlerine veya yapay zekâ araçlarına aktarılmalıdır.
- 1.5. Özel nitelikli kişisel veri içeren ceza, aile hukuku, çocuk hukuku, sağlık, göç-sığınma, vergi, finans, sermaye piyasası veya ticari sır niteliğindeki dosyalarda, açık sistem niteliğindeki yapay zekâ araçları kullanılmamalıdır.

2. İnsan Denetimini Ortadan Kaldıran veya Mesleki Sorumluluğu Yapay Zekâya Devreden Kullanımlar

- 2.1. Yapay zekâ çıktısı, avukat tarafından hukuki doğruluk, güncel mevzuat, içtihat, maddi vakıa, delil durumu ve müvekkil menfaati bakımından denetlenmeden nihai hukuki görüş olarak kullanılmamalıdır.
- 2.2.. Yapay zekâ tarafından üretilen metin, değerlendirme veya analiz; avukat tarafından doğrulanmadan müvekkile, mahkemeye, idareye, hakeme, arabulucuya veya üçüncü kişilere sunulmamalıdır.
- 2.3. Müvekkili etkileyen hukuki sonucun, avukat denetimi olmaksızın tümüyle otomatik biçimde yapay zekâya bırakılması mesleki faaliyetle bağdaşmaz.
- 2.4. Yapay zekâ aracı, avukatın hukuki muhakemesinin, mesleki özeninin, temsil yetkisinin veya nihai sorumluluğunun yerine geçecek şekilde kullanılmamalıdır.
- 2.5 Yapay zekâ, avukatlık tekelini aşacak şekilde bağımsız hukuki danışman, karar verici veya doğrudan hukuki temsilci gibi sunulmamalıdır.

3. Mahkemeye, Yargı Mercilerine ve Resmî Makamlara Karşı Dürüstlük Yükümlülüğüne Aykırı Kullanımlar

- 3.1. Uydurma içtihat, mevzuat hükmü, kaynak, atıf, delil veya maddi vakıa üretilmesi ya da bunların bilerek kullanılması hukuki ve mesleki sorumluluk doğurabilecek niteliktedir.
- 3.2. Yapay zekâ tarafından üretilen içtihat, mevzuat bilgisi, akademik kaynak, tarih, dosya bilgisi veya maddi vakıa, resmî ve güvenilir kaynaklardan teyit edilmeden yargı mercilerine veya resmî makamlara sunulmamalıdır.
- 3.3.. Mahkeme, hakem heyeti, arabulucu veya idari merci tarafından yapay zekâ kullanımına ilişkin beyan, açıklama veya sertifikasyon istenmişse, bu yükümlülük göz ardı edilmemelidir.
- 3.4. Yapay zekâ çıktısının hatalı, eksik veya uydurma olduğu sonradan fark edilmesine rağmen gerekli düzeltme ve bilgilendirme imkânlarının değerlendirilmemesi, müvekkil menfaati ve mesleki özen yükümlülüğü bakımından sakıncalıdır.

4. Reklam Yasağına, Avukatlık Tekeline ve Mesleğin Saygınlığına Aykırı Kullanımlar

- 4.1. Yapay zekâ kullanıldığı gerekçesiyle “garantili sonuç”, “kesin kazanma analizi”, “mahkeme sonucunu tahmin eder”, “insansız hukuki danışmanlık”, “en hızlı dava çözümü” veya benzeri yanıltıcı beyanlarda bulunulmamalıdır.
- 4.2. Yapay zekâ destekli hizmet, avukatın hukuki muhakemesi, mesleki sorumluluğu ve bağımsız değerlendirmesi yerine geçiyor-muş gibi tanıtılmamalıdır.
- 4.3. Yapay zekâ araçları kullanılarak avukatlık hizmeti, reklam yasağına aykırı biçimde karşılaştırmalı, yanıltıcı, garantili veya hak-sız rekabet yaratacak şekilde pazarlanmamalıdır.
- 4.4. Avukat olmayan kişi veya sistemlerin, yapay zekâ aracılığıyla bağımsız hukuki danışmanlık sunuyormuş gibi gösterilmesine aracılık edilmemelidir.

5. Ayrımcılık, Profillemeye, Manipülasyon ve Temel Haklara Müda-hale Riski Taşıyan Kullanımlar

- 5.1. Yargı mensuplarının kimlik verileri kullanılarak kararlarının profillenmesi, kıyaslanması, puanlanması veya belirli bir dosya-da verecekleri kararın öngörülme çabılması mesleki faaliyet bakımından sakıncalıdır.
- 5.2. Sosyal puanlama, bilinçaltı veya manipülatif teknikler, kırılgan-lıkları istismar eden yapay zekâ uygulamaları ve temel haklara müdahale riski taşıyan sistemler avukatlık faaliyetinde kullanıl-mamalıdır.
- 5.3. Hassas verilere dayalı biyometrik sınıflandırma, işyeri veya eğitimde duygu tanıma, hedefsiz yüz görüntüsü toplama veya yalnızca profillemeye dayalı suç öngörüsü gibi uygulamalardan kaçınılmalıdır.
- 5.4. Ceza, aile, iş, göç ve insan hakları alanlarında yapay zekâ çıktı-larının ayrımcı, önyargılı veya taraflı sonuçlar üretme ihtimali ayrıca değerlendirilmeden bu çıktılara dayanılmamalıdır.

6. Ücretlendirme, Masraf ve Müvekkil Bilgilendirmesi Bakımından Sakıncalı Kullanımlar

- 6.1. Yapay zekânın kazandırdığı süre, fiilen avukat tarafından harcanmış süre gibi gösterilerek faturalandırılmamalıdır.
- 6.2. Yapay zekâ öğrenme giderleri, genel teknoloji maliyetleri veya büronun olağan yazılım giderleri, önceden bilgilendirme ve anlaşma olmaksızın müvekkile ayrıca yansıtılmamalıdır.
- 6.3. Müvekkil verisinin işlenmesini, dosya stratejisini veya hukuki hizmetin sonucunu etkileyen yapay zekâ kullanımlarında, gerekli bilgilendirme yapılmadan işlem tesis edilmemelidir.
- 6.4. Müvekkilin makul veri güvenliği kaygıları dikkate alınmadan ve gerekli açıklamalar yapılmadan, dosyasında yapay zekâ kullanımına devam edilmemelidir.

7. Hukuk Teknolojisi Geliştirme ve Veri Seti Oluşturma Süreçlerinde Sakıncalı Kullanımlar

- 7.1. Avukatlar, hukuk teknolojisi girişimleriyle iş birliği yaparken müvekkil verilerini hukuka aykırı biçimde veri seti oluşturmak amacıyla kullanmamalıdır.
- 7.2. Dava, icra, soruşturma, müzakere veya danışmanlık dosyalarına ait içerikler, müvekkil onayı ve gerekli hukuki güvenceler olmaksızın yapay zekâ sistemlerinin eğitimi, test edilmesi veya geliştirilmesi amacıyla paylaşılmamalıdır.
- 7.3. Mahkeme kararları, dilekçeler, sözleşmeler, deliller veya dosya belgeleri, anonimleştirme yapılmadan ve veri işleme süreçleri hukuka uygun hale getirilmeden hukuk teknolojisi sistemlerine aktarılmamalıdır.
- 7.4. Hukuk teknolojisi geliştirme süreçlerinde avukatın rolü, müvekkil verisini sağlamak değil; mesleki ihtiyaçları, hukuki sınırları, etik çerçeveyi ve veri işleme süreçlerinin hukuka uygunluğunu değerlendirmek olmalıdır.

“Kamuya açık veya sözleşmesel güvenceleri yetersiz üretken yapay zekâ araçlarına anonimleştirilmemiş müvekkil bilgisi, özel nitelikli kişisel veri, davalı/cra dosyası taraf bilgileri ve evrak içeriği, delil, ticari sır veya stratejik müzakere bilgisi girilmemelidir.”

DEğERLENDİRME İLKESİ

Bu başlık altında sayılan kullanımlar bakımından temel ölçüt; yapay zekâ aracının teknik imkânlarından ziyade, kullanımın avukatlık mesleğinin sır saklama, bağımsızlık, sadakat, özen, dürüstlük, müvekkil menfaatini koruma ve hukuka uygunluk yükümlölükleriyle bağdaşıp bağdaşmadığıdır.

Hukuka veya meslek kurallarına açıkça aykırı nitelikteki kullanımlar hiçbir şekilde benimsenmemelidir. Sınırdaki kalan veya teknik güvenceyle mümkün olabilecek kullanımlar ise ancak somut olayın özellikleri, veri türü, müvekkil üzerindeki etki, kullanılan aracın güvenlik düzeyi, KVKK uyumu, sözleşmesel güvenceler ve insan denetimi birlikte değerlendirilerek ele alınmalıdır.

5. MESLEKİ SIR, MÜVEKKİL GİZLİLİĞİ VE KVKK UYGUNLUĞU

Avukatın sır saklama yükümlülüğü, yapay zekâ aracına veri girişi yapılmasıyla ortadan kalkmaz veya hafiflemez. Avukatın mesleki faaliyeti nedeniyle öğrendiği her türlü bilgi, müvekkilin adı açıklanmasa dahi olayın ayırt edici unsurları üzerinden belirlenebilir hale gelebilir. Bu nedenle anonimleştirme yalnızca isim ve kimlik numarası silmekten ibaret değildir; olay tarihi, yer, tutar, şirket unvanı, dava türü, ilişki ağı ve benzersiz vakıalar da değerlendirilir.

Kişisel veri içeren her yapay zekâ kullanımı için işleme amacı belirlenir, gereklilik ve ölçülülük değerlendirilir, ilgili kişiler bakımından aydınlatma yükümlülüğü ve hukuki sebep incelenir. Verinin yurt dışına aktarılma ihtimali bulunan araçlarda, KVKK'nın yurt dışına aktarım rejimi ve uygun güvence mekanizmaları uygulanmadan kişisel veri işlenemez. Veri işleyen konumundaki hizmet sağlayıcılarla sözleşme yapılmadan, alt işleyenlerin kimliği ve veri saklama koşulları öğrenilmeden, model eğitiminde yeniden kullanım durumu açıklığa kavuşturulmadan kullanımdan kaçınılmalıdır.

AŞAMA	ASGARİ UYUM ADIMI
Veri girişi öncesi	Veri türü sınıflandırılır; müvekkil sırrı, kişisel veri, özel nitelikli veri, ticari sır ve dava/icra dosyası unsurları ayrılır.
Maskeleme	Kimlik, dosya numarası, adres, iletişim, sağlık, finans, adli sicil, tanık ve strateji bilgileri gibi veriler çıkarılır veya anonimleştirilir.
Araç kontrolü	Veri lokasyonu, saklama süresi, model eğitiminde kullanım, alt işleyenler, loglar, silme imkânı ve sözleşme hükümleri incelenir.
Aktarım kontrolü	Yurt dışına aktarım varsa yeterlilik, uygun güvence, standart sözleşme veya diğer hukuki mekanizmalar değerlendirilir.
Kullanım sonrası	Prompt, çıktı, yüklenen belgeler ve loglar saklama süresi sonunda silinir; kullanım kaydı tutulur.

Ceza dosyaları, çocuklara ilişkin dosyalar, aile hukuku, sağlık verisi, sığınma-göç dosyaları, ticari sır ve sermaye piyasası işlemleri yüksek hassasiyetli kullanım alanlarıdır. Bu alanlarda açık sistem kullanımı yerine kapalı, denetlenebilir, sözleşmesel güvenceleri bulunan ve veri lokasyonu belirli sistemler tercih edilir. Bu şartlar sağlanmıyorsa yapay zekâ kullanımı genel araştırma ve anonim konu planlamasıyla sınırlı tutulur.

Her yapay zekâ kullanımında, somut olayın özelliklerine göre avukatın/büronun ve hizmet sağlayıcının “veri sorumlusu” mu yoksa “veri işleyen” mi olduğu belirlenir; rol tespiti, hangi verinin hangi amaçla ve kimin talimatıyla işlendiğine bakılarak yapılır.

Bulut tabanlı dil modeli hizmetlerinde veri çoğunlukla yurt dışındaki altyapılarda işlenir. Bu hâllerde, KVKK 9. madde çerçevesinde yeterlilik kararı, uygun güvenceler (ör. standart sözleşme/taahhütname) veya arazi hâller değerlendirilmeden kişisel veri içeren girdi kullanılamaz.

Veri işleyen konumundaki sağlayıcılarla, KVKK ve ilgili Kurul kararlarına uygun veri işleyen sözleşmesi yapılır; alt işleyenler, saklama süreleri ve model eğitiminde yeniden kullanım açıkça düzenlenir.

Tasarımdan itibaren veri koruma ilkesi gereği, yüksek riskli işlemler bakımından veri koruma etki değeriendirilmesi yapıp yapılmayacağı ayrıca değeriendirilir.

6. İNSAN DENETİMİ, DOĞRULAMA VE MESLEKİ SORUMLULUK

Yapay zekâ çıktısı, avukatın mesleki değerlendirmesi yerine geçmez. Avukat; dilekçe, görüş, sözleşme, ihtarname, savunma, uzlaşma metni veya müvekkil bilgilendirmesinde kullanılan her yapay zekâ çıktısını hukuki doğruluk, olayla uyum, delil durumu, süreler, usul hükümleri, yetki-görev, güncel mevzuat ve içtihat bakımından denetler. Denetim yapılmadıkça çıktı kullanılmamalıdır.

DOĞRULAMA ALANI	UYGULANACAK KONTROL
Mevzuat doğrulaması	Madde numarası, yürürlük durumu, değişiklik tarihi ve uygulanabilirlik resmi kaynaklardan kontrol edilir.
İçtihat doğrulaması	Esas/karar numarası, tarih, daire/kurul, karar sonucu ve olay benzerliği bağımsız kaynaktan doğrulanır.
Vakıa doğrulaması	Yapay zekânın eklediği her olay, tarih, kişi, tutar ve delil dosya içeriğiyle karşılaştırılır.
Mantık ve strateji denetim	Çıktının müvekkil menfaatine, dava stratejisine, ispat yüküne ve usul ekonomisine uygunluğu değerlendirilir.
İkinci göz	Yüksek riskli dosyalarda başka bir avukat tarafından kontrol yapılır.

Halüsinasyon, onaylama yanlışlığı ve otomasyon yanlışlığı, yapay zekâ kullanımının olağan riskleridir. Avukat, yapay zekâ aracının kendinden emin üslubunu doğruluk göstergesi olarak kabul edemez. Uydurma içtihat, hatalı mevzuat veya yanlış hukuki sonuç içeren çıktıların kullanılması halinde sorumluluk, avukata aittir. Avukatın yapay zekâdan yararlanması, özen yükümlülüğünü azaltmaz, denetim ve doğrulama yükümlülüğünü artırır.

7. MAHKEMEYE VE YARGI MERCİLERİNE KARŞI DÜRÜSTLÜK VE BEYAN

Avukat, yapay zekâ aracından elde ettiği hiçbir mevzuat hükmünü, içtihadı, atfı veya maddi vakıayı resmî ve güvenilir kaynaktan teyit etmeden mahkemeye, hakeme, arabulucuya veya idari mercilere sunamaz. Uydurma (halüsinasyon) içtihat veya atıf sunulması, somut olayın özelliklerine göre mesleki özen yükümlülüğünün ağır ihlali olarak değerlendirilebilir.

Yargı merciinin veya uygulanan usul kurallarının, sunulan metinde yapay zekâ kullanımının beyan edilmesini gerektirdiği hâllerde avukat bu beyanı yapar. Beyan yükümlülüğü bulunmasa dahi avukat, mahkemeye sunduğu içeriğin doğruluğundan bizzat sorumludur.

Hatalı veya uydurma bir çıktıının dosyaya girdiği sonradan fark edilirse avukat, müvekkil menfaatini gözeterek ilgili mercii bilgilendirme ve düzeltme imkânlarını ivedilikle değerlendirir.

Yapay zekâ, yargısal değerlendirme veya karar verme sürecinin yerini alacak biçimde sunulamaz; nihai hukuki muhakeme ve temsil yetkisi avukata aittir.

8. MÜVEKKİL HAKLARI, BİLGİLENDİRME, ONAM, RET HAKKI VE ÜCRET

Müvekkil, hukuki hizmetin temel unsurları ve verilerinin işlenme biçimi konusunda anlaşılır şekilde bilgilendirilmelidir. Yapay zekâ kullanımı yalnızca genel araştırma, anonim konu planlaması veya idari destek düzeyinde kalıyor ve müvekkil verisi işlenmiyorsa ayrıntılı onam zorunlu olmayabilir. Buna karşılık müvekkil verisi, dosya içeriği, hukuki strateji, özel nitelikli veri veya müvekkil adına üretilecek esaslı metin söz konusuysa bilgilendirme yapılmalı; gerekli hallerde açık rıza/onam mekanizması işletilmelidir.

Müvekkil, makul veri güvenliği kaygıları nedeniyle dosyasında yapay zekâ kullanılmamasını talep edebilir. Avukat, bu talebi mesleki bağımsızlık ve işin gereklilikleriyle birlikte değerlendirir. Talep, avukatın hizmeti gereği gibi sunmasını imkânsız kılıyorsa, avukat işi kabul etmeme veya vekâlet ilişkisini mevzuata uygun şekilde sona erdirmeye yollarını değerlendirebilir.

Yapay zekâdan yararlanılması, avukatlık ücretinde otomatik indirim sebebi değildir. Avukatlık hizmetinin değeri; aracın kullanımıyla harcanan süreden bağımsız olarak hukuki bilgi, sorumluluk, strateji, risk yönetimi, temsil yetkisi ve mesleki özen unsurlarına dayanır. Aynı şekilde olağan teknoloji giderleri müvekkile ayrıca ve belirsiz biçimde yansıtılamaz; müvekkile özgü olağan dışı araç veya veri işleme maliyetleri ise ancak önceden bilgilendirme ve ücret/masraf anlaşmasıyla gündeme gelebilir.

Reklam yasağı bakımından, yapay zekâ kullanıldığı gerekçesiyle “garantili sonuç”, “insansız danışmanlık”, “en hızlı dava çözümü”, “mahkeme sonucunu tahmin eder”, “kesin kazanma analizi” veya benzeri yanıltıcı beyanlarda bulunulamaz. Yapay zekâ, avukatlık tekelini aşan şekilde bağımsız hukuki danışman gibi sunulamaz.

ÖRNEK SÖZLEŞME MADDESİ

Avukat, hukuki hizmetin gerektirdiğı hallerde araştırma, sınıflandırma, özetleme, ön metin üretimi ve büro içi iş akışı desteği amacıyla yapay zekâ araçlarından yararlanabilir. Nihai hukuki değerlendirme, karar ve sorumluluk avukata aittir. Müvekkile ait kişisel veriler ve sır kapsamındaki bilgiler, hukuken gerekli olmadıkça ve uygun teknik, idari ve sözleşmesel güvenceler sağlanmadıkça üçüncü taraf sistemlerle paylaşılmaz.

9. EĞİTİM, YETKİNLİK VE STAJ

Yapay zekâ okuryazarlığı, avukatlık mesleğinin güncel yetkinlik alanlarından biridir. Avukatlar ve stajyer avukatlar; yapay zekânın işleyiş mantığı, sınırlılıkları, halüsinasyon riski, veri güvenliği, prompt teknikleri, doğrulama yöntemleri, KVKK uyumu, meslek kuralları ve müvekkil bilgilendirmesi konularında eğitim almadan mesleki faaliyetlerinde kritik kullanım yapmamalıdır.

EĞİTİM ALANI	ASGARİ İÇERİK
Staj eğitimi	Yapay zekâ okuryazarlığı, mesleki sır ve veri güvenliği modülü; senaryo temelli uygulama; hatalı çıktı tespiti.
Meslek içi eğitim	Avukatlar için temel, orta ve ileri seviye modüller; mevzuat ve içtihat doğrulama; KVKK ve tedarikçi sözleşmeleri.
Büro içi eğitim	Tüm personel için kullanım kuralları, onaylı araç listesi, olay bildirimi ve kayıt prosedürü.
Eğiticilerin eğitimi	Baroların uygulama birliği sağlaması için TBB koordinasyonunda eğitici havuzu ve materyal standardı.
Sürekli güncelleme	Araçların değişen özellikleri, mevzuat yenilikleri, güvenlik ihlalleri ve disiplin kararları doğrultusunda periyodik yenileme.

Stajyer avukatlar ve büro personeli, avukatın açık talimatı ve denetimi olmadan müvekkil verisi içeren dosyalarda yapay zekâ kullanmamalıdır. Stajyerin veya personelin yaptığı hatalı veri girişı, kontrolsüz çıktı kullanımı veya gizlilik ihlali bakımından büro içi eğitim ve denetim eksikliği ayrıca değerlendirilir.

10. ARAÇ SEÇİMİ, GÜVENİLİRLİK KRİTERLERİ VE DENETİM

Avukatlar, yapay zekâ aracını seçerken yalnızca kullanım kolaylığına veya maliyete göre hareket etmemelidir. Araç; mesleki sır, veri güvenliği, doğruluk, denetlenebilirlik ve sözleşmesel güvence bakımından değerlendirilir.

KRİTER	ARANACAK ÖZELLİK
Veri kaynağı ve kalite	Hukuki veri setinin kaynağı, güncelliği, telif ve veri koruma uyumu sözleşmede açıklanmalıdır.
Veri lokasyonu	Verinin nerede işlendiği ve saklandığı; yurt dışına aktarımın hukuki çerçevesi sözleşmede açıklanmalıdır.
Model eğitimi	Prompt, belge ve çıktıların model eğitiminde kullanılmadığı sözleşmede açıkça taahhüt edilmelidir.
Güvenlik	Şifreleme, erişim kontrolü, MFA, loglama, sızma testi, ihlal bildirimi ve silme prosedürlerinin varlığı ispatlanabilir olmalıdır.
Şeffaflık	Aracın sınırları, hata oranları, desteklediği hukuk kaynakları ve güncelleme yöntemi açıkça paylaşılmalıdır.
İnsan denetimi desteği	Kaynak gösterme, alıntı izleme, çıktı gerekçesi ve kullanıcı müdahalesi mümkün olmalıdır.
Sözleşmesel güvence	Veri işleyen sözleşmesi, gizlilik, alt veri işleyenler, KVKK uyumu, saklama ve sorumluluk hükümleri yazılı olmalıdır.

Akreditasyon veya uyumluluk değerlendirmesi, bir aracın mutlak güvenli veya hatasız olduğu anlamına gelmez. Avukat, akredite veya tavsiye edilen araç kullansa dahi çıktıyı denetlemek ve meslek kurallarına uygun kullanmak zorundadır. Salt yapay zekâ kullanımı disiplin yaptırımı sebebi sayılmamalı; yaptırım değerlendirmesi somut ihlal, zarar, kusur, veri güvenliği ihlali veya mesleki özen eksikliği üzerinden yapılmalıdır.

Anonimleştirme yalnızca ad-soyad ve kimlik numarası silmek değildir; tarih, yer, tutar, unvan, dava türü ve benzersiz vakıalar da kimliği belirlenebilir kılabilceğinden birlikte değerlendirilir. Hassas dosyalarda, müvekkil verisini doğrudan modele “eğitim verisi” olarak vermek yerine, veriyi büro denetimindeki kapalı bir bilgi deposunda tutup sorgu anında getiren (RAG benzeri) yaklaşımlar tercih edilir. Mümkün olduğunda veri lokasyonu belirli, kapalı veya yerel (on-premise) çalışan, denetim izi (log) bırakan ve sözleşmesel güvenceleri bulunan sistemler seğilir. Açık/genel amaçlı sistemlere kimliği belirlenebilir müvekkil verisi girilmez; bu sistemler yalnızca anonim genel araştırma ve konu planlamasıyla sınırlı kullanılır.

11. TELİF HAKLARI, FİKRİ MÜLKİYET VE ÇIKTI SAHİPLİĞİ

Avukat, üçüncü kişilere ait telif veya sır niteliğindeki eser, içti-hat derlemesi, doktrin metni veya lisanslı veri tabanı içeriğini, lisans koşullarına aykırı biçimde yapay zekâ aracına girdi olarak veremez.

Yapay zekâ çıktısının özgünlüğü ve üçüncü kişi haklarının ihlal edilmemesi avukatın sorumluluğundadır; çıktı, başka bir esere ait ifadeleri içeriyorsa kaynak ve izin durumu değerlendirilir.

Müvekkile teslim edilen veya mahkemeye sunulan metinlerde, yapay zekâ çıktısının eser sahipliği ve kullanım hakları bakımından belirsizlik doğmaması için büro içi kayıt tutulur.

Yapay zekâ aracının kullanım koşullarındaki girdi-çıktı sahipliği, lisans ve yeniden kullanım hükümleri sözleşme aşamasında incelenir.

12. BÜRO İÇİ POLİTİKA, KAYIT VE OLAY MÜDAHALESİ

Her avukatlık bürosu, ölçeğine uygun yazılı bir yapay zekâ kullanım politikası oluşturmalıdır. Politika; onaylı araçları, yasak veri türlerini, kullanım kayıtlarını, yetkilendirme düzeylerini, doğrulama adımlarını, müvekkil bilgilendirme usulünü, veri ihlali bildirimini ve büro içi disiplin süreçlerini kapsamalıdır. Politika, tüm avukatlar, stajyerler, personel ve dış hizmet sağlayıcılar bakımından uygulanmalıdır.

POLİTİKA UNSURU	UYGULAMA
Onaylı araç listesi	Büroda kullanılabilecek araçlar ve kullanım sınırları belirlenir.
Yasak veri listesi	Anonimleştirilmemiş müvekkil verisi, özel nitelikli veri, dava/icra dosyası, ticari sır ve strateji bilgileri açık sistemlere aktarılmaz.
Yetki matrisi	Stajyer, sekreteryaya, avukat, sorumlu ortak ve dış danışman için erişim yetkileri ayrılır.
Kritik kullanım kaydı	Dosya adı, amaç, araç, veri türü, doğrulama ve nihai karar kayıt altına alınır.
Olay müdahalesi	Yanlış çıktı kullanımı, veri sızıntısı, yetkisiz aktarım veya uydurma içtihat tespitinde düzeltme süreci başlatılır.

Olay müdahalesi kapsamında, hatalı yapay zekâ çıktısı mahkemeye veya müvekkile sunulmuşsa derhal sorumlu avukata bildirilir, dosya etkisi değerlendirilir, mümkünse düzeltme yapılır ve müvekkil menfaati gerektiriyorsa bilgilendirme sağlanır. Veri ihlali ihtimali varsa KVKK yükümlülükleri ve meslek sırrı bakımından ayrı değerlendirme yapılır.

13. HUKUK TEKNOLOJİLERİ EKOSİSTEMİ VE TBB-BARO ROLÜ

Hukuk teknolojileri ekosisteminin sağlıklı gelişimi, avukatlık mesleğinin bağımsızlığı ve savunma hakkıyla doğrudan ilişkilidir. UYAP, mahkeme kararları, içtihat ve hukuki veri kaynaklarına erişim konusunda güvenli, hukuka uygun ve eşitlikçi bir çerçeve oluşturulması; yerli hukuk teknolojilerinin gelişmesi, veri egemenliği ve avukatların teknolojik araçlara adil erişimi bakımından önemlidir.

TBB ve barolar; ihtiyaçları belirleyen, standartları oluşturan, güvenilirlik kriterlerini yayımlayan, eğitim sağlayan, veri erişimi ve anonimleştirme standartları için kurumlar arası iş birliği yürüten yönlendirici kurumlar olarak konumlanmalıdır. Bu rol, belirli ticari ürünleri onaylama sorumluluğu doğurmadan meslek mensuplarına güvenli kullanım ölçütleri sunar.

Avukatlar, hukuk teknolojisi girişimleriyle iş birliği yaparken müvekkil verilerini hukuka aykırı biçimde veri seti oluşturmak amacıyla kullanmaktan kaçınmalı; UYAP, mahkeme kararları veya dosya içeriklerini yetkisiz biçimde aktarmamalı; anonimleştirme yapılmadan yapay zekâ sistemleriyle veri paylaşmamalıdır. Hukuk teknolojisi geliştirme süreçlerinde avukatın rolü, mesleki ihtiyaçları ve etik sınırları ortaya koymak; veri işleme süreçlerinin hukuka uygunluğunu denetlemektir.

14. UYGULAMA EKLERİ

14.1. Avukat İçin Hızlı Karar Kontrolü

SIRA	SORU	CEVAP STANDARDI
1	Bu kullanımda müvekkil verisi veya mesleki sır var mı?	Evet ise maskeleye, kapalı sistem ve sözleşmesel güvence yoksa kullanılmamalı.
2	Araç veriyi nerede saklıyor ve model eğitiminde kullanıyor mu?	Bilinmiyorsa kritik kullanım yapılmamalı.
3	Yurt dışına aktarım ihtimali var mı?	Varsa, KVKK aktarım rejimi ve uygun güvence kontrol edilmeli.
4	Çıktı hukuki sonuca etki ediyor mu?	Evet ise kaynak, içtihat, vakıa ve mantık doğrulaması yapılmalı.
5	Müvekkil bilgilendirmesi gerekiyor mu?	Veri, strateji veya sonuç etkileniyorsa bilgilendirme yapılmalı ve kayıt altına alınmalı.

14.2. Büro İçi Standart Kullanım Maddesi

ÖRNEK BÜRO İÇİ POLİTİKA MADDESİ

Bu büroda yapay zekâ araçları yalnızca mesleki sır, kişisel veri, müvekkil menfaati ve insan denetimi ilkelerine uygun olarak kullanılır. Ham müvekkil verisi ve özel nitelikli kişisel veriler, onaylı kapalı sistem ve gerekli hukuki güvenceler bulunmadıkça yapay zekâ araçlarına girilemez. Yapay zekâ çıktıları avukat denetimi olmadan dışarı aktarılamaz.

14.3. Müvekkil Sözleşmesi İçin Standart Madde

ÖRNEK SÖZLEŞME MADDESİ

Avukat, hukuki hizmetin gerektirdiği hallerde araştırma, sınıflandırma, özetleme, ön metin üretimi ve büro içi iş akışı desteği amacıyla yapay zekâ araçlarından yararlanabilir. Nihai hukuki değerlendirme, karar ve sorumluluk avukata aittir. Müvekkile ait kişisel veriler ve sır kapsamındaki bilgiler, hukuken gerekli olmadıkça ve uygun teknik, idari ve sözleşmesel güvenceler sağlanmadıkça üçüncü taraf sistemlerle paylaşılmayacaktır.

14.4. Tedarikçi İnceleme Soruları

- ◊ Veri hangi ülkede ve hangi altyapıda işlenmekte ve saklanmaktadır?
- ◊ Prompt, belge ve çıktılar model eğitimi veya ürün geliştirme amacıyla kullanılmakta mıdır?
- ◊ Alt veri işleyenler kimlerdir ve değişiklik halinde bildirim yapılmakta mıdır?
- ◊ Veri silme, dışa aktarma, loglama ve denetim izi imkânları nelerdir?
- ◊ Kişisel veri ihlali halinde bildirim süresi ve sorumluluk rejimi nedir?
- ◊ Yurt dışına aktarım için hangi uygun güvence mekanizması kullanılmaktadır?
- ◊ Hukuki veri kaynakları güncel, hukuka uygun ve doğrulanabilir midir?
- ◊ Hatalı çıktı, veri sızıntısı veya hizmet kesintisi halinde düzeltme ve sorumluluk süreçleri nelerdir?

15. MESLEKİ SORUMLULUK SİĞORTASI VE YAPAY ZEKÂ KAYNAKLI ZARARLAR

Avukat, mevcut mesleki sorumluluk sigortası poliçesinin yapay zekâ kaynaklı hatalı çıktı, uydurma içtihat/atıf ve veri ihlali risklerini kapsayıp kapsamadığını; poliçede “yapay zekâdan kaynaklanan” zararlara ilişkin açık bir dışlama veya kapsam hükmü bulunup bulunmadığını denetler.

Poliçenin sessiz kaldığı (gri) hâllerde teminat ihtilaflıdır; avukat, kapsamın her iki yönde de açıkça yazılması (affirmatif teminat veya net dışlama) için sigortacısından yazılı netlik talep etmelidir.

Abartılı yapay zekâ iddiaları (“AI-washing” / garantili sonuç beyanları), somut olayın ve poliçe hükümlerinin özelliklerine göre sigorta kapsamı dışında kalabilir; bu tür beyanlardan kaçınmak hem meslek kuralları hem de sigorta koruması bakımından gereklidir.

Sigorta; yapay zekâ riskinin yönetimi, doğrulama ve güvenli mimari önlemlerinin yerine geçmez, bunların tamamlayıcısıdır.

16. YÜRÜRLÜK VE GÜNCELLEME

Bu Rehber, yayım tarihinden itibaren tavsiye niteliğinde esas alınır. Yapay zekâ teknolojilerinin ve ilgili mevzuatın hızlı gelişimi nedeniyle Rehber, TBB tarafından gerekli hallerde gözden geçirilir. Güncelleme sürecinde barolar, avukatlar, akademisyenler, veri koruma uzmanları, hukuk teknolojisi geliştiricileri ve ilgili kamu kurumlarının görüşleri alınabilir.

Avukatlar ve barolar, yapay zekâ kaynaklı mesleki sorunları, veri güvenliği olaylarını, halüsinasyon örneklerini, müvekkil şikâyetlerini ve iyi uygulama örneklerini, disiplin hukukuna ilişkin yetki ve usullere hâlel getirmeden, meslek standartlarının geliştirilmesi ve eğitim içeriklerinin güncellenmesi amacıyla TBB ile paylaşabilir.

Oğuzlar Mahallesi Barış Manço Caddesi
Av. Özdemir Özok Sokağı No:8 06520
Balgat - ANKARA